

Jacques de Thézac

1862 - 1936

1862 : naissance à Orléans (Loiret).

Enfant de santé fragile, il est envoyé en Saintonge (Charente-Maritime) afin de recouvrer la santé. Adolescent, il découvre le yachting et navigue entre La Rochelle et Oléron (Charente-Maritime). Les marins le surnomment amicalement "le capitaine américain". Plus tard, il participe à des régates en Bretagne. C'est à cette occasion qu'il découvre le quotidien des marins bretons.

1880 : premières photographies dans la région de Saintes (Charente-Maritime). Jacques de Thézac se consacre à cette passion jusqu'à sa mort.

1888 : mariage avec Anna de Lonlay, native de la région de Concarneau (Finistère). Le jeune couple s'installe à Sainte-Marine. Jacques de Thézac mène une vie de rentier, ce qui lui laisse le loisir de se consacrer aux marins.

Il rencontre Pierre Quéméré, qui devient son matelot et son confident. Constatant la misère au quotidien des marins-pêcheurs et de leurs familles, il élabore une stratégie pour leur venir en aide.

1898 : premières actions contre l'alcoolisme. Il pose à cette époque les fondations de son œuvre.

1899 : création de l'Almanach du marin breton.

1900 : fondation de l'œuvre des Abris du Marin. Elle est reconnue d'utilité publique en 1920. Son but est "d'étudier, de rechercher et de mettre en pratique dans l'esprit le plus désintéressé les moyens d'améliorer l'état moral et matériel des marins-pêcheurs, notamment en luttant contre l'alcoolisme".

1906 : fondation de l'œuvre du Bien du Pêcheur.

1936 : mort de Jacques de Thézac.

Tout au long de sa vie, l'idéaliste original et visionnaire qu'il était, aura beaucoup fait pour améliorer le quotidien et la sécurité des marins-pêcheurs.

1862: born in Orléans (Loiret).

He is a frail child and is sent to Saintonge (Charente-Maritime) in order to build up his strength. As an adolescent, he discovers yachting and sails between La Rochelle and Oléron (Charente-Maritime). The sailors amicably nick-name him "the American captain". Later on, he takes part in regattas in Brittany. It is then that he learns how Breton sailors live from day to day.

1880: first photographs in the area of Saintes (Charente-Maritime). Jacques de Thézac will pursue this passion until his death.

1888: he marries Anna de Lonlay, native of the region of Concarneau (Finistère). The young couple settle in Sainte-Marine. Jacques de Thézac lives as a person of independent means and is therefore able to devote himself to the sailors' cause.

He meets Pierre Quéméré, who becomes his seaman as well as his confidant. Witnessing the daily misery of the fishermen and their families, he devises a plan to come to their aid.

1898: first action against alcoholism. He lays the foundation of his Charitable Organisation.

1899: creation of the "Almanach du marin breton".

1900: foundation of the Organisation for Sailors' Shelters. It receives state approval in 1920. Its aim is to "study, research and put into practice in a spirit of selflessness, the means to improve the morale and material needs of fishermen, particularly in the struggle against alcoholism."

1906: foundation of the Organisation for the Good of Fishermen.

1936: death of Jacques de Thézac.

He was an original and idealistic visionary and throughout his life did a great deal to improve the daily lives and safety of fishermen.

1862 : ganedigezh en Orléans (Loiret).

Pa oa bugel e oa bresk e yec'hed ha kaset e voe da Saintonge (Charente-Maritime) da yac'haat. Pa oa krennard e reas anaoudegezh gant ar morvalerezh ha merdeññ a reas etre ar Roc'hell hag Oléron (Charente-Maritime). "Ar c'habitan amerikan" e voe lesanvet, gant kizartez, gant ar vartoloded, Diwezhatoc'h e kemeras perzh e redadegoù-mor e Breizh. D'ar mare-se eo e tontozas petra a oa buhez penediek martoloded Breizh.

1880 : Luc'hskedennoù kentañ eus korn-bro Saintes (Charente-Maritime). En em ouestlari a reas Jacques de Thézac d'an obererezh-se a lakaas entan emañ betek e varc'h.

1888 : dimeziñ a reas gant Anna de Lonlay, genidik eus korn-bro Konk-Kerne (Penn-ar-Bed). E Sant-Voran e reas an dud nevez o annez. Bevañ a rae Jacques de Thézac diouzh e leve hag evel-se en doa amzer da ouestlari d'ar vartoloded.

Ober a reas anaoudegezh gant Pêr Kemere, a zeus da vezañ e vartolod hag e geneil. Merzout a reas pegen reuzeudik e oa buhez penediek ar vartoloded hag o familhoù hag abalamour da se ez ijinas oberoù da sikour anezho.

1898 : oberoù kentañ a-enep an alkoolegezh. Diazezañ a reas e Oberenn d'ar mare-se.

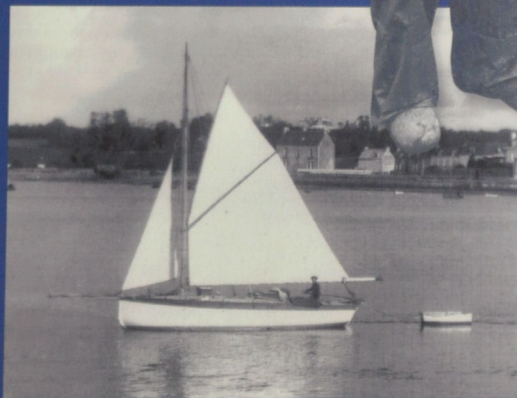
1899 : krouidigezh Almanag Martoloded Breizh

1900 : Diazezañ Oberenn Goudoriou ar Vartoloded. Anavezet eo evel ober a laz'oran e 1920. He fal zo "studiall, klask ha lakaat e pleust; gant ur spered hael, an doareoù da wellaat yec'hed korf ha spered ar besketarerien, dreist-holl dre stroum ouz an alkoolegezh".

1906 : krouidigezh Oberenn Mad ar Besketarerien.

1936 : marv Jacques de Thézac.

An orin a idealour hag ar rakwelwr a oa anezhañ en deus graet kalz a-hed e vuhez evit gwellaat buhez penediek ha surentez ar vartoloded.

L'œuvre de Jacques de Thézac

Œuvre des Abris du Marin

(1900)

En 1900, Jacques de Thézac ouvre les premiers Abris du Marin au Guilvinec et sur l'île de Sein. La gestion est assurée par un comité local composé de marins, et placée sous la responsabilité d'un gardien qui veille au respect des règles. L'Abrî offre le gîte et le couvert, afin de lutter contre le cabanage (dormir sur le pont du bateau sous une tente en toile de voile, dans l'humidité et l'inconfort) et le cabaret. Des soins y sont dispensés (pansements, hélio-thérapie, algothérapie). Mme de Thézac y participe en préparant une pommade dont les effets étaient réputés. En 1906, une armoire à pharmacie y est installée.

1936 : Jean Raffelen succède au fondateur et installe des "résidentes sociales" dont la mission est d'aider les mères et d'éduquer les jeunes filles.

1961 : l'Amiral des Essarts prend en charge la destinée de l'Œuvre qui décline faute de moyens pour moderniser les Abris. Les fermetures continuent.

1979 : René Gorgelin devient président. En 1985, considérant que l'Œuvre est dépassée, il décide la fermeture des trois derniers Abris : Le Guilvinec, Poulgozec et Sainte-Marine.

1992 : Sous le mandat de Simon Le Rhun, l'Œuvre se transforme en association mais conserve le statut d'utilité publique qui lui permet de recevoir des dons. Depuis 2006, Roger Guillamet est à la tête de la structure.

CHARITABLE ORGANISATIONS

Organisation of Sailors' Shelters (1900)

In 1900, Jacques de Thézac opens the first Sailors' Shelters at Le Guilvinec and on the Ile de Sein. They are managed by a local committee of sailors, and placed under the responsibility of a warden who ensures that regulations are respected. The provision of a Shelter means that sailors no longer have to sleep on the boat deck (under a sail cloth cover in the damp and discomfort) and helps to keep them away from local bars. Medical care is given, (such as dressings for wounds, heliotherapy and algotherapy). Mme de Thézac helps by preparing an ointment which becomes well known as a treatment for whititows. In 1906, a store of pharmaceutical supplies is installed.

1936: Jean Raffelen succeeds the Founder and installs resident welfare assistants whose role it is to help mothers and to educate young girls.

1961: Admiral des Essarts assumes responsibility for the the future of the Organisation which does not have sufficient funding to modernise the shelters. Closures continue.

1979: René Gorgelin becomes president. In 1985, believing the Organisation to be out of date, he decides to close the remaining 3 shelters at Le Guilvinec, Poulgozec and Sainte-Marine.

1992: Under the control of Simon Le Rhun. The charitable organisation is turned into an association but retains the state approved status which allows it to receive donations.

Since 2006, Roger Guillamet has been the head of the organisation.

Organisation for the Good of Fishermen (1906)

In 1906, Jacques de Thézac creates the above Organisation whose objective is "to facilitate, under advantageous conditions, both the purchase and rental of salubrious, cheerful lodgings, suitable for the young families of fishermen" as well as "to banish overly cramped living conditions, which were unfortunately so common in Basse-Bretagne".

He acquires, in Sainte-Marine, a piece of land on which four "model houses" are built according to new architectural standards. The Kerhéol quarter is born.

The purchase price of the properties is 1,500 francs, repayable under advantageous terms. Rental varies from 50 to 75 francs per annum, which is a very reasonable amount. In sardine fishing ports, during the same period, rental for a single room is 50 francs, and for a small two-roomed house with a 100 sq.m. enclosure, 120 francs per annum. Owing to lack of sufficient funding, Jacques de Thézac does not pursue this project.

Œuvre du Bien du Pêcheur

(1906)

En 1906, Jacques de Thézac fonde l'œuvre du Bien du Pêcheur qui a pour objectif de "faciliter, à des conditions avantageuses, tant l'achat que la location de logements salubres, gais, commodes aux jeunes ménages de marins-pêcheurs" que "de rendre impossible les « entassements humains » si fréquents, hélas en Basse-Bretagne".

Il acquiert, à Sainte-Marine, un terrain sur lequel quatre "maisons modèles" sont construites selon de nouvelles normes architecturales. Le quartier de Kerhéol est né.

Le prix d'achat des propriétés est de 1 500 francs, réglable selon des modalités avantageuses. La location varie de 50 à 75 francs par an. Ce montant est très raisonnable. Pour exemple, à la même époque dans les ports sardi-niers, une pièce seule est louée 50 francs, une petite maison de deux pièces avec un enclos d'un are, 120 francs par an. Faute de financement suffisant, Jacques de Thézac ne poursuit pas cette Œuvre.

AN OBERENNOÙ

oberenn Goudoriou ar Vartoloded (1900)

E 1900 e tigasas Jacques de Thézac kentañ Goudoriou ar Vartoloded er Gelveneg hag en Enez-Sun. Meret e oant gant ur bodad lec'hel a oa martoloded ennañ, ha lakaet e oant dindan atebeghez un evezhier a daole evezh ouz doujaris ar reolennoù. Bod ha boued a veze profet gant ar Gouder evit stourm ouz ar c'hobañad (kouezet war bourzh ar vag dindan un deltenn savet gant ar gouel, er gleb hag en diaeze-mañ) hag ouz ar tavaniou. Graet e veze war-dro lec'hed an dud ivez (fienañ, heolvezegiezh, bezhin-vezegezh). An Itron de Thézac a gemere perzh er prederioù-vez gant un traet fardet ganti a oa brudet evit parañ ar beskolou. E 1906 e veze staliet un armel-louezier enna.

1936 : Jean Raffelen a gemeras lec'h an diazezer ha stalañ a reas « annezadezed sokial » a oa o c'hrefidi sikour ar mammad ha desevol ar merched yaouank.

1961 : An Amiral des Essarts a zegas da Brezidant. E 1985 oñjal e oa diamzeret an Oberenn, e tivizas serrañ ar tri Gouder ar Vartoloded divyezhañ a rhom : ar Gelveneg, Poulgiwazeg ha Sant-Voran.

1979 : René Gorgelin a zegas da Brezidant. E 1985 oñjal e oa diamzeret an Oberenn, e tivizas serrañ ar tri Gouder ar Vartoloded divyezhañ a rhom : ar Gelveneg, Poulgiwazeg ha Sant-Voran.

1992 : Dindan respet Simon Le Rhun, e veze trefuzmet an Oberenn e kevredigezh met mirout a ra ar stadud a laz foran hag evel-se e c'hall degemer roadoù.

Abaoe 2006 emañ Roger Guillamet e penn ar fram.

Oberenn Mad ar Pesketaer (1906)

E 1906 e tiazegas Jacques de Thézac Oberenn Mad ar Pesketaer. He fal a oa "aesaat prenañ ha feurmñ, gant divizoù emsav, annezioù yac'h, plijus, akomod evit an tiadoù martoloded yaouank : hag « ober ma ne vije ket posupl d'an dud bevañ a-vern enno », ar pezh a veze gwelet alies-mat, siwazh, e Breizh-Izel".

Prenañ a reas un dachenn e Sant-Voran ma voe savet parvez "zi skouer" hervez reoladoù savouriezh nevez. Ganet e oa karter Kerheol.

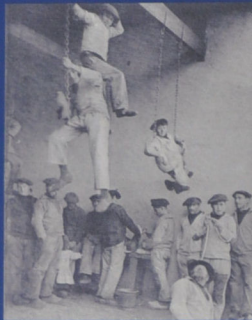
1 500 lur e oa priz prenañ an tiez, a c'halled paeañ hervez doareoù emsav. Feurmñ un ti a gouste etre 50 ha 75 lur ar bloaz. Dereat-tre e oa ar priz-se. En amzer-se, er porzhioù sardinet a veze feurmnet ur pezh hepken, da skouer, e 50 lur, hag un ti daou bezh gant ur c'hloz tro-dro a veze feurmnet e 120 lur ar bloaz. Dre zivour a arc'hant ne gendalc'has ket Jacques de Thézac gant an Oberenn-se.

Détente et compétitions

Les Abris du Marin sont des lieux de repos et de détente pour les marins en relâche, bloqués au port pour cause de mauvais temps, d'avaries ou d'avitailement...

À l'intérieur, des jeux de dames, de cartes ou de dominos sont mis à leur disposition. Un phonographe permet d'écouter les chansons de Théodore Botrel et de Yann Nibor. La bibliothèque fournit des ouvrages distrayants et contrôlés par le gardien. Après la seconde Guerre Mondiale, le cinéma fait son apparition dans les Abris. La télévision suivra.

Sous le préau, les mous-ses peuvent s'entraîner aux agrès de gymnastique ou aux haltères. Ils peuvent en outre jouer aux quilles ou à la galoche sur le port. De nombreuses compétitions

nageurs s'élançant en maillot de bain. Dans la seconde, les participants enfilent leur encombrante tenue de pêche (cirés, bottes...). Cette course constitue un bon entraînement en cas de naufrage.

Relaxation and competitions

The Sailors' Shelters are places of rest and relaxation for sailors who are having a break or who are held up at the port because of bad weather, damage or re-fuelling...

Inside there are games of draughts, cards and dominos. There is a record player so that they can listen to songs by Théodore Botrel and Yann Nibor. The library supplies entertaining works which are monitored by the warden. After the Second World War, films are shown in the shelters, and television follows later.

In the covered courtyard, the ships boys can practise gymnastics or weightlifting. On the quayside, they can also play ninepins or a Breton game called "la galoche".

Each year, numerous competitions are organised. Apart from their educational nature, they aim to make the sailors fit as well as serving as an apprenticeship. In Sainte-Marine, competitions take place on the Monday following the religious festival known as the "pardon".

The model competition provides an introduction to, as well as a means of mastering the techniques of rigging and shaping the hulls of boats. The song competitions meet with great success.

The main competition is swimming and two types of race are organised. During the first, the swimmers wear swimsuits, but in the second, the participants put on their cumbersome fishing garments (waxed items, boots etc.). This race is good training for shipwrecks.

Diskuizh ha kevezadegou

Ar goudorion zo anezho lec'hioù diskuizhañ ha diduñ evit ar vartoloded a ranke chom er porzh abalamour ma oa fall an amzer, ma oa ret dresañ ar bagoù pe pourvezañ bitailh...

En diabarzh e oa evito c'hoarioù damed, kartennoù pe dominoù. Gant ur « son-skriverer » e c'halled selau kanaouennoù gant Teodor Botrel ha Yann Nibor. El levraoueg e oa levrioù dudius a veze evezhiet gant ar mirour. Goude an Eil Brezel-bed e voe lakaet ar sinema da vont er Goudorion evit ar wech kentañ. Ar skin-wel a zeuio diwezhatoc'h.

Dindan an disglavenn e c'halle ar voused goudorion gant paramantou jiminis pe gant pouezioù. Gallout a raent ivez c'hoari ar c'hilloù pe ar c'haloç hag ar porzh-mor.

Kevezadegou a-leizh a veze aozet ivez bep bloaz. Ouzhpenn ma oa abadennoù c'hoari anezho e veze lakaet da bal dezho kreiñvaat ar c'horf ha talvezout a raent ivez da zeskiñ. E Sant-Voran e veze dalc'het ar c'henstrivadegou d'al Lun da-heul ar pardon.

Gant ar c'henstrivadegou maketenniñ e c'halled deskiñ ha mestroniañ an teknikoù greiñ hag ar sevel stummoù kouc'hoù. Berzh bras a rae ar c'henstrivadegou kanaouennou.

Ar genstrivadeg neuiñ a oa an hini bennañ. Daou seurt redadegou a veze aozet. Er redadeg kentañ e loc'he an neuvierien gwisket gant saeoù-neuiñ. En eil e wiske ar berzhidi o dilhad pesketa landrammus (porpantou-koaret, heuzoù, h.a.). Ur abadenn bleustriñ mat e oa e ken kaz ma vije graet peñse.

Éducation et santé

Education and health • Deskadurezh ha yec'hed

L'enseignement

L'enseignement est une mission fondamentale des Abris.

Dans la salle de lecture, fréquentée par un marin sur quatre en moyenne, les pêcheurs peuvent consulter des ouvrages sur la navigation, la pêche, l'histoire naturelle, des cartes, mais aussi des publications plus distrayantes comme les illustrés.

Les élèves des écoles de pêche peuvent approfondir les notions étudiées en cours, réviser et bénéficier des conseils de patrons-pêcheurs. Des cours sont dispensés à l'Abri par des personnes compétentes. À Sainte-Marine, il est possible de préparer le brevet de capacité. Après la première Guerre Mondiale, se mettent en place des cours de radiophonie, d'électricité et de matelotage (voiles, nœuds, navigation), puis des cours de mécanique au moment de la généralisation des moteurs.

Des conférences sont également organisées régulièrement. Dispensées par des personnes munies d'une autorisation spéciale du président de l'œuvre, elles abordent des sujets tels que l'alcoolisme ou l'hygiène. Elles s'intéressent à la santé des marins, notamment dans la lutte contre la tuberculose, qui était un véritable fléau. Elles prêchent également la morale chrétienne. Les femmes sont invitées lorsqu'il est question d'hygiène et d'éducation. Ces conférences sont aussi l'occasion de mettre en avant des pratiques destinées à améliorer la sécurité des équipages

comme le port de gilets ou de ceintures de sauvetage. Jacques de Thézac crée aussi des cours de réanimation de noyé pour permettre aux marins d'avoir les réflexes adéquats en cas de besoin.

Education

Education is a primary concern of the Shelters.

The reading room is used on average by one in four sailors, who can consult works on navigation, fishing, natural history, maps, and also more entertaining publications such as pictorials.

Pupils from fishing schools can extend their knowledge of subjects covered in school, as well as revise, and benefit from the fishermen's knowledge. Lessons are given in the Shelter by competent people. In Sainte-Marine, it is possible to prepare the "brevet de capacité". After the First World War, classes for radiotelephony, electricity and seamanship (sails, knots and navigation) are set up, and with the increasing use of motor engines, courses on mechanical engineering follow.

Lectures are also regularly organised, and given by people who are specially authorised by the president of the organisation. They cover subjects such as alcoholism and hygiene, and deal with the health of sailors, in particular the fight against tuberculosis which was a real scourge. They also preach Christian morality. Women are invited when hygiene and education are dealt with. These lectures also serve to highlight practices aimed at improving the safety of crews, such as the wearing of life jackets or lifebelts. Jacques de Thézac also sets up courses on the reanimation of victims of drowning so that sailors can react quickly in cases of emergency.

An eskadurezh

Unan eus kefridiou pennañ ar Goudoriou e oa an eskadurezh.

Er sal-len, a veze dampedret gant ur martolod diwar bevar well-wash, e c'halle ar besketarienn lenn levrioù merdeñ, pesketa ha skiantoù an natur, kartennoù, met ivez embannadurioù dudiusoc'h evel al levrioù skeudennaout.

Gallout a rae skolioù ar skolioù deskiñ donoc'h 'n anaoudegezhioù kelennet dezho, adwelet e c'hentelioù ha goulnn alioù digant ar batromed-pesketaerien. Kentelioù a veze roet er Gouder gant tud varrek. E Sant-Voran e c'halled prientiñ ar breved barregezh. Goude ar Brezel-bed kentañ e oa bet lakaet war-sav kentelioù skingomzerezh, tredan ha kastellerezh (gouelioù, skoulmoù, merdeñ), ha, goude, kentelioù mekanikerezh, da vare emled ar c'helluskierioù.

Prezegennoù a veze aozet ingal ivez. Graet e vezent gant tud o doa un aotre dibar raet dezho gant prezidant an Oberenn. Prezegennet e veze diwar-benn danvezioù evel an alkoolegezh hag ar yec'hederezh.

Plediñ a raent gant yec'hed ar vartoloded, dreist-holl gant ar stourm ouzh an dorzhlegezh, a oa ur gwir walenn anezhi. Prezeg a raent ivez ar vuhezegezh kristen. Pedet e veze ar merc'hed pa veze anv a yec'hederezh hag a zeskadurezh. Er prezegennoù-se e veze tro ivez da lakaat war wel doareoù da wellaat surentez ar skipailhoù evel ar jilettennoù pe ar gouzou-saveteñ. Krouañ a reas Jacques de Thézac kentelioù war advevañ an dud bezuet evit ma c'hallje ar vartoloded ober gant ar jestroù a zere pa veze ezhomm.

La lutte contre l'alcoolisme

Le message dénonçant les méfaits de l'alcool, développé lors des conférences, est relayé et amplifié par les maxims et les tableaux qui ornent les murs des Abris. "Le rhum assomme, l'eau de vie abruti, l'absinthe éreinte" ou "l'eau de vie devrait s'appeler eau de mort" sont autant de messages frappants pour le lecteur.

Accueillie avec scepticisme, cette dernière rencontre un véritable succès auprès des marins, parce qu'elle permet de lutter contre les rhumes et qu'il s'agit d'une boisson chaude appréciable en hiver. Les maxims sont reprises dans l'Almanach du Marin Breton, accompagnées de dessins humoristiques représentant les déboires des ivrognes Yann Chopine, K Sisoif et K Touliché. Tout en faisant rire les marins, ces dessins font passer le message plus facilement.

The fight against alcoholism

The fight against alcoholism is Jacques de Thézac's principal obsession. Alcohol is a real problem in Brittany's ports. Shelters therefore need to be somewhere lively enough to compete against the many bars where alcohol can be consumed. As an alternative to alcohol, the philanthropist provides mineral water, rebaptised as the real « eau de vie » and eucalyptus tea. Greeted with some scepticism, this tea finds great success amongst the sailors as it helps them fight colds, and as a hot drink is very much appreciated during the winter months.

The message denouncing the damaging effects of alcohol, developed during the lectures, is relayed and amplified by maxims and pictures which decorate the walls of the Shelters. "Rum sends you to sleep, brandy tires you out, absinthe wears you out" or "l'eau de vie (water of life/brandy) should be called l'eau de mort (water of death)": these are strong messages for the reader.

These maxims are printed in the Almanach du Marin Breton, accompanied by humorous drawings representing the trials and tribulations of the drunks Yann Chopine, K Sisoif and K Touliché. By making the sailors laugh, these drawings relay their message much more effectively.

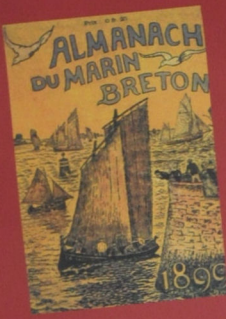
Ar stourm ouzh an alkoolegezh

Ar stourm ouzh an alkoolegezh e oa stourm pennañ Jacques de Thézac. Ur gwir walenn e oa an alkoof e porzhioù-mor Breizh. Ar Goudoriou a ranke bezañ lec'hioù plijus a-walc'h evit kevezñ ouzh an tavarnioù niverus a oa lec'hioù ar vuhez a-stroll ha ma vez evet. Evit kemer lec'h an alkoof e veze brudet gant an dengarour an dour melar, adanvet gantañ "véritable eau de vie" e gallef, kerkoulz hag an tizan eukaliptuz. An tizan-se, bet degemeret gant tud amgredik da gentañ, a reas berzh e-touez ar vartoloded dre ma c'halled gantañ stourm ouzh ar sifem ha dre ma oa anezhañ un eval tomm, plijus da evañ e-pad ar goañv.

Ar c'hellennadur a-enep reziou an alkoof, displeget e-pad ar prezegennoù, a veze kendalc'het ha diorret gant ar sturiemoù hag an taolennoù a ginkle mogerioù ar Goudoriou. "Le rhum assomme, l'eau de vie abruti, l'absinthe éreinte" pe "l'eau de vie devrait s'appeler eau de mort" a oa anezho kernenadennoù a skoe war spered al lennerien.

Adkemeret e veze ar sturiemoù-se en Almanach Martoloded Breizh, asambles gant tresadennoù fentus eus trioù fall al lonkarienn Yann Chopin, K Sisoif ha K Touliché. Se a lakae ar c'hellennadur da dremen aesoc'h en ur lakaat ar vartoloded da c'hoarzhin.

Oeuvre de l'Almanach du Marin Breton

L'Almanach est une (...) publication périodique revêtant le caractère d'un ouvrage professionnel maritime et réunissant avec un grand nombre de renseignements de métiers, de nombreux sujets d'attractions, tels que croquis amusants et chansons de marins ».

En 1899, est édité le premier exemplaire de l'Almanach qui va être très largement diffusé. De 1899 à 1936, près de 500 000 ouvrages sont distribués sur l'ensemble du littoral français et breton en particulier. Ce succès s'explique par son contenu attractif mais surtout par son faible prix. En effet, l'Almanach est vendu à perte : 0,25 franc en 1899 et 0,30 franc en 1914. L'Almanach permet à Jacques de Thézac de faire passer plusieurs messages :

- il préconise l'usage du flotteur de sauvetage.
- Il instruit sur le fonctionnement et l'entretien des moteurs, des plans de postes radio.
- L'Almanach contient aussi une rubrique médicale aux thèmes variés.
- Il dénonce les méfaits liés à la consommation d'alcool.
- Il traite des problèmes d'hygiène.

Il distrairait avec ses nombreuses pages récréatives : jeux, chansons, maxims, caricatures. Aujourd'hui, si le lectorat se compose d'avantage de plaisanciers que de professionnels, l'Almanach reste très présent chez des derniers. Le discours moralisateur a totalement disparu. L'ouvrage rassemble toute l'information nécessaire à un marin pour naviguer sur les côtes de l'Atlantique à la mer du Nord (horaires des marées, cartes nautiques, textes administratifs obligatoires). Depuis 1999, un céderom est fourni avec l'ouvrage et un site Internet a été créé. L'association l'Œuvre du Marin Breton aide également plusieurs familles de marins en difficultés financières.

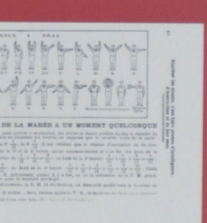
The "Almanach du Marin Breton" (1899)

The Almanach is a (...) periodical which assumes the character of a professional maritime publication and which combines a good deal of professional advice with many entertaining features such as humorous sketches and sea shanties.

In 1899 the first copy of the Almanach is published and is widely circulated. From 1899 to 1936, more than 500,000 copies are distributed along the French and in particular the Breton coastline. This success can be explained in part by its interesting content but mostly by its low price. In fact, the Almanach is sold at a loss: 0.25 francs in 1899 and 0.30 francs in 1914.

Through the Almanach, Jacques de Thézac is able to deliver several messages: he recommends the use of safety floats, he gives instructions on the operation and maintenance of engines, and radio usage. The Almanach also contains a medical column covering various topics. He denounces the damaging effects of excessive alcohol consumption. He deals with matters of hygiene. He provides entertainment with numerous pages of games, songs, maxims, cartoons.

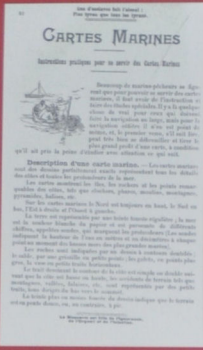
Today, even if the readership consists more of leisure sailors than professionals, the Almanach remains very present for the latter. The moralising content has totally disappeared. The publication combines all the information a sailor needs to navigate along the Atlantic coastline to the North Sea (times of tides, nautical maps, important administrative information). Since 1999, a CD is supplied with the publication and an internet site has been created. The association "l'Œuvre du Marin Breton" also helps several families in financial difficulty.

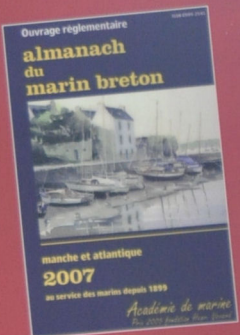
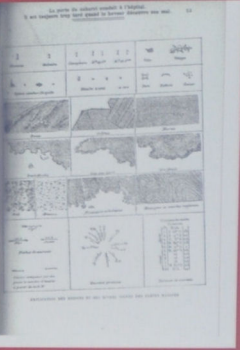
Le rapporteur de la météo de la mer Bretonne... L'Almanach de Marine Breton a été de la publication... Les renseignements de la météo de la mer Bretonne...

Voilà le temps, mon cher, à marée-roulée... Pour faire plaisir, j'ai écrit quelques vers... Les renseignements de la météo de la mer Bretonne...

Table with multiple columns and rows, likely a schedule or index of contents.

Marins, veillez aux heries !!! Les heries, nous avons eu que ça... Les renseignements de la météo de la mer Bretonne...

Oberenn Almanag Martoloded Breizh (1899)

An Almanag eo anezhañ (...) un embannadur mareadedq zo heñvel ouzh ul levr micherel evit an daz a vor hag a gaver emañ kalz ditouroù a-yicher ha danvezioù duz niverus, evel tresadennoù lenus ha kanoaouenn martoloded.

E 1899 e vo embannet an niverenn gant eus an Almanag a voe skignet a-vras. Eus 1899 da 1936 e voe skignet war-dro 500 000 lenneg a-hed adoeier Frañs, ha dreist-holl dre m'eo ezel ar priz anezhañ. Gwerzh e veze war goll, evit gvar : 0,25 lur an tamm e 1899 ha 0,30 lur e 1914.

Gant an Almanag e challe Jacques de Thézac lakaat heur a brezeg da dremen : Ebediñ a ra ober gant ar fidell saevetih. Kelenn a ra war mont end-rao a cheñluskennoù hag ar c'hiempenn anezho, war an tresoù postoù radio. Ur rubrikenn mezegiezh gant temoù diseurt zo ivez en Almanag.

Disklêriañ a ra ar reuz degaset gant an alkool. Plediañ a ra gant ar c'hadennnoù yec'hedrezh. Diduañ a ra seurt al lennenn gant kalz a bajennadoù diduellaou : c'hoarioù, kanoaouennoù, stierennoù, ludresadennoù.

Hiziv, ma vez lennet gant muioc'h a vegerien evit ar blijadur eget a vartoloded a vichez, e vez lennet kalz c'hoazh gant ar re-mañ. Ne vez ket mui embannet prezegennoù a cheñluskennoù evit ennañ. El levrenn e kaver kement tra a rank ar vartoloded gouzout evit merdiñ a-hed an adoù eus ar Mor Atlantel di Vor an Hantennoz (eurioù ar mareoù, kartennoù-mor, skridoù melestradur reo). Abaoe 1999 e vez pourcestet ur CD-ROM gant al levrenn hag ul lec'hienn Grouennaduz zo bet krouet. Ar gevredigezh Oberenn Martoloded Breizh a ra sikour ivez da veur a familh zo berr an arc'hannt ganta.

